

Μετοικούντες

1. **Ε** Ποια πρόσωπα δικαιούνται να παραλάβουν με απαλλαγές τα προσωπικά τους είδη, όταν έρχονται να εγκατασταθούν στην Ελλάδα;

Α Τα φυσικά πρόσωπα (αλλοδαποί ή Έλληνες) που έχουν τη συνήθη κατοικία τους στο εξωτερικό και τη μεταφέρουν στην Ελλάδα, για να εγκατασταθούν μόνιμα, μπορούν να εισάγουν με τις προβλεπόμενες απαλλαγές τα προσωπικά τους είδη (οικοσκευή, αυτοκίνητο κ.λ.π.). Στην κατηγορία αυτή υπάγονται και οι Έλληνες-Ομογενείς Πολιτικοί πρόσφυγες που επαναπατρίζονται στην Ελλάδα.

Για να χορηγηθούν οι απαλλαγές, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να έχει τη συνήθη κατοικία του στο εξωτερικό, τουλάχιστον κατά τα τελευταία δύο (2) δωδεκάμηνα πριν μετοικήσει, δηλαδή πριν από τη χορήγηση Πιστοποιητικού Μετοικεσίας από την αρμόδια Ελληνική Προξενική Αρχή του τόπου της συνήθους κατοικίας του στο εξωτερικό.

2. **Ε** Πώς καθορίζεται ποιος είναι ο τόπος της συνήθους κατοικίας ενός προσώπου;

Α Συνήθης κατοικία είναι ο τόπος στον οποίο ένα πρόσωπο διαμένει, συνήθως, δηλαδή, τουλάχιστον **185 ημέρες ανά δωδεκάμηνο** λόγω προσωπικών και επαγγελματικών δεσμών. Σε περίπτωση προσώπου χωρίς επαγγελματικούς δεσμούς, συνήθης κατοικία είναι ο τόπος στον οποίο διαμένει συνήθως (τουλάχιστον 185 ημέρες κάθε 12μηνος), **λόγω προσωπικών δεσμών**, από τους οποίους προσωπικούς δεσμούς προκύπτουν στενοί δεσμοί αυτού και του τόπου στον οποίον κατοικεί, δηλαδή για τον καθορισμό της συνήθους κατοικίας ενός προσώπου υπερισχύουν οι προσωπικοί (οικογενειακοί) δεσμοί.

Η φοίτηση σε Πανεπιστήμιο ή άλλη σχολή σε μια χώρα δεν σημαίνει ότι στην χώρα αυτή το πρόσωπο έχει συνήθη κατοικία. Για να διαπιστωθεί, επομένως, αν ένα πρόσωπο έχει τη συνήθη κατοικία του σε έναν τόπο στο εξωτερικό, πρέπει να αποδεικνύει, αφενός, ότι παραμένει στον τόπο αυτό τουλάχιστον 185 ημέρες κάθε 12μηνος και αφετέρου ότι η παραμονή του σε αυτόν οφείλεται στο ότι εκεί έχει τους προσωπικούς και επαγγελματικούς του δεσμούς ή - σε περίπτωση ατόμου χωρίς επαγγελματικούς δεσμούς - μόνον τους προσωπικούς του δεσμούς.

3. **Ε** Πώς αποδεικνύονται οι προσωπικοί και επαγγελματικοί δεσμοί ενός προσώπου σε κάποιο τόπο;

Α Οι επαγγελματικοί δεσμοί αποδεικνύονται, πλήρως, ανάλογα με το επάγγελμα του προσώπου.

Οι προσωπικοί δεσμοί αποδεικνύονται από το αν το πρόσωπο αυτό έχει τους οικογενειακούς (ή άλλους δεσμούς) στον τόπο αυτό, καθώς και άλλους σταθερούς και μόνιμους δεσμούς με τον τόπο αυτό.

Ενδεικτικά, αναφέρονται δικαιολογητικά από τα οποία αθροιστικά (ανάλογα με την περίπτωση) διαπιστώνεται η θεμελίωση δικαιώματος μετοικεσίας:

- είναι εγκατεστημένος με την οικογένειά του (στοιχεία διαμονής – εργασίας και λοιπών μελών της οικογένειας),
- έχει υπηκοότητα της χώρας ή, αν είναι Έλληνας, έχει άδεια μόνιμης διαμονής και εργασίας των αρμόδιων αρχών,
- είναι φορολογούμενος πολίτης της χώρας αυτής,

- έχει ιδιόκτητη ή μισθωμένη οικία στη χώρα αυτή,
- έχει κοινωνική ασφάλεια της χώρας αυτής,
- είναι δημότης της πόλης στην οποία είναι εγκατεστημένος,
- διαθέτει στοιχεία εκπαίδευσης παιδιών (αν υπάρχουν παιδιά),
- διαθέτει στοιχεία διαφόρων τρεχουσών συναλλαγών (όπως, π.χ. λογαριασμοί ηλεκτρισμού, τηλεφώνου),
- διαθέτει λοιπά στοιχεία από τα οποία, αθροιστικά, προκύπτουν οι στενοί δεσμοί του προσώπου με τον τόπο αυτό, ανάλογα με την περίπτωση.

4. Ε Ποια είναι τα προσωπικά είδη για τα οποία προβλέπεται απαλλαγή όταν ένα πρόσωπο μεταφέρει τη συνήθη κατοικία του;

Α Προσωπικά είδη, κατά την έννοια της μετοικεσίας, είναι τα είδη που προορίζονται για προσωπική χρήση του δικαιούχου και των μελών της οικογενείας του ή για τις ανάγκες του νοικοκυριού του.

Συγκεκριμένα, προσωπικά είδη είναι:

• **Τα είδη οικοσκευής:**

Δηλαδή, τα ατομικά του αντικείμενα περιλαμβανομένου του προσωπικού ηλεκτρονικού υπολογιστή και του ποδηλάτου, ο οικιακός ρουχισμός, τα είδη επίπλωσης και εξοπλισμού του σπιτιού.

Προκειμένου, για είδη οικοσκευής που λειτουργούν με ηλεκτρισμό, η απαλλαγή παρέχεται για ένα κομμάτι από κάθε είδος. Παρέχεται απαλλαγή και για δεύτερο κομμάτι από το ίδιο είδος, εφόσον δικαιολογείται να υπάρχει και δεύτερο κομμάτι, ανάλογα με τα μέλη της οικογένειας που μετοικεί, όπως δεύτερη τηλεόραση (φορητή), δεύτερο πλυντήριο (μικρό), κ.λπ. Ειδικά, για τις συσκευές κλιματισμού παρέχεται απαλλαγή για όσα κομμάτια δικαιολογούνται για το συγκεκριμένο χώρο του σπιτιού, στο οποίο διαμένει το δικαιούχο πρόσωπο στην Ελλάδα. (ΟΧΙ κεντρικό σύστημα - μηχανήμα κλιματισμού οικοδομής).

Οι μετοικούντες από άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. μπορούν να μεταφέρουν τα είδη οικοσκευής τους, χωρίς τήρηση τελωνειακών διατυπώσεων, κατά την είσοδό τους στην Ελλάδα.

• **Τα μέσα μεταφοράς:**

- ένα επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης μέχρι εννιά (9) θέσεων, περιλαμβανομένου και του οδηγού (ή ένα αυτοκινούμενο τροχόσπιτο) και το ρυμουλκούμενο από αυτό όχημα,
- ένα ρυμουλκούμενο τροχόσπιτο (δεν επιτρέπεται αν εισάγεται και αυτοκινούμενο τροχόσπιτο),
- ένα μοτοποδήλατο ή μία μοτοσικλέτα,
- ένα σκάφος αναψυχής,
- ένα ιδιωτικό αεροπλάνο.

• **Λοιπά είδη:**

- οικιακές προμήθειες,
- οικόσιτα ζώα,
- ιππευόμενα ζώα,
- φορητά όργανα μηχανικών ή ελεύθερων τεχνών που είναι σχετικά και απαραίτητα, για την άσκηση του επαγγέλματος του δικαιούχου, δηλαδή, πρόκειται για ελαφρά εργαλεία και όργανα που είναι **φορητά κατά τη χρήση τους** και η χρησιμοποίησή τους δεν εξαρτάται από την εγκατάστασή τους στον συγκεκριμένο χώρο.

Τα προσωπικά είδη δεν πρέπει να παρουσιάζουν με το είδος ή την ποσότητά τους

οποιοδήποτε εμπορικό ενδιαφέρον, ούτε να προορίζονται για οικονομική επαγγελματική δραστηριότητα, με εξαίρεση τα φορητά όργανα και εργαλεία, τα οποία είναι σχετικά και απαραίτητα για την άσκηση του επαγγέλματος του δικαιούχου.

5. Ε Ποια είδη δεν μπορεί να παραλάβει με απαλλαγές ο μετοικών;

Α ΔΕΝ παρέχεται απαλλαγή για:

- Οχήματα δημόσιας χρήσης (επιβατικό αυτοκίνητο δέκα θέσεων και πάνω, συμπεριλαμβανομένου και του οδηγού, φορητό αυτοκίνητο για μεταφορά εμπορευμάτων, κάθε άλλο ειδικό όχημα).
- Τα είδη που παρουσιάζουν με το είδος ή την ποσότητά τους οποιοδήποτε εμπορικό ενδιαφέρον ή προορίζονται για οικονομική – επαγγελματική δραστηριότητα (με εξαίρεση τα φορητά όργανα).
- Τα οινοπνευματώδη προϊόντα, τον καπνό και τα προϊόντα καπνού, με εξαίρεση τις ποσότητες που παραδίδονται ατελώς στους ταξιδιώτες.

6. Ε Ποιες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούν τα είδη, για να μπορούν να παραδοθούν με απαλλαγές;

Α Προϋποθέσεις:

- Τα είδη οικοσκευής μπορεί να είναι και καινούρια, με τον όρο ότι αποκτήθηκαν από το δικαιούχο πρόσωπο στην χώρα από την οποία μετοικεί, **πριν από την έκδοση του πιστοποιητικού μετοικεσίας** και αναγράφονται αναλυτικά στο πιστοποιητικό μετοικεσίας.
- Για τα μέσα μεταφοράς (από ένα, όπως αναφέρονται παραπάνω), παρέχεται απαλλαγή όταν εισάγονται τα συγκεκριμένα μέσα μεταφοράς που είχε στην **κυριότητά** του το δικαιούχο πρόσωπο, τα **χρησιμοποίησε** στον τόπο της προηγούμενης κατοικίας του, **επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες πριν από την έκδοση** του πιστοποιητικού μετοικεσίας και **αναγράφονται στο πιστοποιητικό μετοικεσίας**.
- Η προϋπόθεση της εξάμηνης **κυριότητας**, η οποία απαραίτητα πρέπει να είναι πλήρης και αποκλειστική και η **χρησιμοποίηση** των συγκεκριμένων μέσων μεταφοράς πρέπει να αποδεικνύεται με στοιχεία.
- Η **κυριότητα αποδεικνύεται από τον τίτλο κυριότητας και την άδεια κυκλοφορίας** του μέσου μεταφοράς που ισχύει σε κάθε κράτος και καλύπτει την απαιτούμενη περίοδο των έξι (6) μηνών πριν από την μετοίκηση. Η χρησιμοποίηση του μέσου μεταφοράς επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες αποδεικνύεται από την άδεια οδήγησης του δικαιούχου.

Επισημαίνεται ότι η εξάμηνη κυριότητα, συνδυάζεται με την ταυτόχρονη χρησιμοποίηση και κυκλοφορία του μέσου μεταφοράς στον τόπο της προηγούμενης κατοικίας του δικαιούχου, όπου και πρέπει να βρίσκονται ταυτόχρονα ο δικαιούχος και το μέσο μεταφοράς.

Η άδεια οδήγησης μπορεί να υφίσταται και σε άλλο μέλος της οικογένειας (σύζυγοι και άγαμα παιδιά) αυτού, στον οποίο ανήκει ή τελωνίζεται το αυτοκίνητο, αρκεί να μετοικούν μαζί και να θεμελιώνουν δικαίωμα.

Στην περίπτωση αυτή, παρέχεται πλήρης απαλλαγή από το αναλογούν τέλος ταξινόμησης στα μεταφορικά μέσα και, εφόσον, προέρχονται από χώρα εκτός Ε.Ε., από τον δασμό και από τον αναλογούντα Φ.Π.Α.

Ειδικά, για το επιβατικό αυτοκίνητο ή αυτοκινούμενο τροχόσπιτο, η προϋπόθεση της

6μηνης κυριότητας και χρήσης, μπορεί να συντρέχει στο σύνολό της, είτε αθροιστικά, σε οποιοδήποτε από τα μέλη της οικογένειας (σύζυγοι και άγαμα παιδιά) που μετοικούν μαζί, αρκεί να θεμελιώνουν δικαίωμα, δηλαδή, τα μέλη της οικογένειας να έχουν συνήθη κατοικία στο εξωτερικό πάνω από δύο (2) συνεχόμενα χρόνια, σύμφωνα με τα αναφερόμενα παραπάνω για τα δικαιούχα πρόσωπα.

- Τα πρόσωπα που μετοικούν από χώρα της Ε.Ε. και εισάγουν τα συγκεκριμένα μέσα μεταφοράς πρέπει να έχουν πληρώσει κανονικά τους φόρους που ισχύουν για την κανονική κυκλοφορία τους στην χώρα αυτή και να μην τυχαίνουν απαλλαγής ή επιστροφής των φόρων, επειδή εξάγονται από την χώρα αυτή για να εισαχθούν στην Ελλάδα.

Εξαιρούνται, τα μέσα μεταφοράς που έχουν αποκτηθεί σε κράτος της Ε.Ε.:

→ στα πλαίσια των διπλωματικών και προξενικών σχέσεων,

→ στα πλαίσια αναγνωρισμένων διεθνών Οργανισμών,

→ στα πλαίσια των απαλλαγών του Βορείου Ατλαντικού Συμφώνου,

→ στα πλαίσια κληρονομικής διαδοχής.

Ειδική εξαίρεση του αυτοκινήτου από την 6μηνη κυριότητα και χρήση και την προθεσμία εισαγωγής (παρ. 4 του άρθρου 5 της αριθ. Δ. 245/ 11/1.3.1988 – Β' 195 Απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών):

Όταν το δικαιούχο πρόσωπο μετοικεί από τις Ηπείρους Αμερική, Αφρική ή Αυστραλία, καθώς και από τα Κράτη του Ιράκ, της Ιορδανίας, του Κουβέιτ, της Σαουδικής Αραβίας, του Μπαχρέιν, του Κατάρ και των Ενωμένων Αραβικών Εμιράτων και ανεξάρτητα αν είχε στην κυριότητα και χρήση του αυτοκίνητο στον τόπο της προηγούμενης κατοικίας του, **μπορεί να αποκτήσει επιβατικό αυτοκίνητο ή αυτοκινούμενο τροχόσπιτο από οποιαδήποτε χώρα εκτός Ελλάδος ή από τα αυτοκίνητα που παράγονται στην Ελλάδα, ακόμα και μετά από την έκδοση του πιστοποιητικού μετοικεσίας, με τον όρο ότι ο τελωνισμός θα γίνει μέσα σε δώδεκα (12) μήνες από την έκδοση του πιστοποιητικού μετοικεσίας και με την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος έχει άδεια οδήγησης αυτοκινήτου (ελληνική ή αλλοδαπή) που ισχύει κατά την έκδοση του πιστοποιητικού μετοικεσίας και θα καταβάλλει στην Ελλάδα το Φ.Π.Α.** Στην περίπτωση αυτή, όταν το αυτοκίνητο έχει αποκτηθεί σε άλλη χώρα της Ε.Ε. δεν είναι απαραίτητο να έχει καταβληθεί ο Φ.Π.Α. και άλλοι φόροι στη χώρα της Ε.Ε. στην οποία αποκτήθηκε, γιατί θα καταβληθεί στην Ελλάδα ο Φ.Π.Α. οπωσδήποτε.

Απαλλαγή από το 80% του αντιστοιχούντος στο όχημα τέλους ταξινόμησης:

- Για την παροχή της απαλλαγής (80%), το επιβατικό αυτοκίνητο απαιτείται να είναι εντελώς καινούργιας, νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας (με καταλύτη) και μέχρι 2.000 κ.ε..

- Στην περίπτωση αυτή, εφόσον το επιβατικό αυτοκίνητο Ι.Χ. που εισάγεται είναι πάνω από 2000 κυβικά εκατοστά (ή πάνω από 2000 κ.ε. για αυτοκινούμενο τροχόσπιτο), καταβάλλεται ο Φ.Π.Α. και το 50% του προβλεπόμενου τέλους ταξινόμησης.

7. Ε Σε ποιούς περιορισμούς υπόκεινται τα είδη που έχουν παραληφθεί με τις απαλλαγές των περι μετοικεσίας διατάξεων;

Α Τα προσωπικά είδη πρέπει να προορίζονται για να χρησιμοποιηθούν από το δικαιούχο πρόσωπο και τα μέλη της οικογένειάς του ή για τις ανάγκες του νοικοκυριού του στην Ελλάδα, όπου εγκαθίσταται και να μην προορίζονται για τρίτα μη δικαιούχα πρόσωπα. Τα είδη οικιακής και τα μέσα μεταφοράς, μέχρι να συμπληρωθεί ένα (1) έτος από τον τελωνισμό τους (από την ημερομηνία αποδοχής του τελωνειακού παραστατικού), δεν επιτρέπεται, με οποιοδήποτε τρόπο, τυπικό ή άτυπο:

- να μεταβιβαστούν,

- να εκμισθωθούν,
- να αποτελέσουν αντικείμενο ενεχύρου ή χρησιδανείου,
- να παραχωρηθεί η χρήση τους σε τρίτους,
- να παραμένουν, έστω και για φύλαξη, σε χώρους εμπορίας παρόμοιων ειδών ή, προκειμένου για αυτοκίνητα και σε χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων που είναι και χώροι εμπορίας αυτοκινήτων,
- προκειμένου για αυτοκίνητα, να οδηγούνται, έστω και για μία μόνο φορά από τρίτους, ανεξάρτητα από την υπαιτιότητα του δικαιούχου.

Ειδικά για το αυτοκίνητο, κατά το ετήσιο περιοριστικό διάστημα επιτρέπεται να το οδηγούν εκτός από το δικαιούχο πρόσωπο, ο/η σύζυγος αυτού ή τα άγαμα παιδιά του.

Εάν το δικαιούχο πρόσωπο είναι άγαμο, τότε επιτρέπεται να το οδηγούν οι γονείς του και τα άγαμα αδέρφια του.

Σε περίπτωση, που ο δικαιούχος επιθυμεί να διαθέσει τα είδη οικοσκευής και τα μέσα μεταφοράς πριν να περάσει το περιοριστικό έτος, πρέπει, προηγουμένως, να ζητήσει την έγκριση του Τελωνείου και να καταβάλει τους δασμούς και τους φόρους από τους οποίους έτυχε απαλλαγής, με τέλη εκπρόθεσμης καταβολής από της εισαγωγής.

Ειδικά για το αυτοκίνητο, το Τελωνείο χορηγεί ειδικό πιστοποιητικό με το οποίο αίρονται οι περιορισμοί του έτους.

8. Ε Ποια είναι η διαδικασία και η απαιτούμενη επιβάρυνση για την μεταβίβαση αυτοκινήτου που παραλήφθηκε, ατελώς, από μετοικούντα;

Α Μετά από την παρέλευση του ετήσιου περιοριστικού διαστήματος το δικαιούχο ατέλειας πρόσωπο, έχει την δυνατότητα, μόνο με έγκριση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής (Τελωνείο που τελωνίστηκε το αυτοκίνητο) να μεταβιβάσει το αυτοκίνητο, εφόσον, όμως, καταβληθεί ποσοστό του τέλους ταξινόμησης, ανάλογα με το διάστημα που έχει παρέλθει από την ημερομηνία αποδοχής του παραστατικού εισαγωγής μέχρι την καταβολή του, ως ακολούθως:

- Από 1 έως 2 έτη καταβάλλεται το **50%**.
- Από 2 έως 3 έτη καταβάλλεται το **40%**.
- Από 3 έως 4 έτη καταβάλλεται το **30%**.
- Από 4 έως 5 έτη καταβάλλεται το **20%**.
- Από 5 έτη και άνω, **χωρίς καταβολή**.

Η έγκριση για τη μεταβίβαση του αυτοκινήτου χορηγείται, ύστερα από αίτηση που καταθέτει στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή το δικαιούχο ατέλειας πρόσωπο.

Μετά την πάροδο πενταετίας από την ημερομηνία αποδοχής του παραστατικού εισαγωγής του αυτοκινήτου, η μεταβίβαση γίνεται χωρίς να απαιτείται έγκριση της Τελωνειακής Αρχής.

Σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου πριν από το περιοριστικό έτος, αίρονται οι περιορισμοί του έτους, εφόσον προηγουμένως δεν έχει διαπιστωθεί παράβαση.

Στην περίπτωση αυτή, οι κληρονόμοι δεν καταβάλλουν τίποτα στο Τελωνείο.

Ειδικά για το αυτοκίνητο, το Τελωνείο χορηγεί ειδικό πιστοποιητικό με το οποίο αίρονται οι περιορισμοί του έτους.